

(Time: 2½ Hours)

[Total Marks: 80]

- N.B.: (1) Attempt **any four** questions.
(2) Figures to the **right** indicate full marks.
(3) The students of IDOL should attempt any **five** questions for 100 marks in 3 hours.

1. Attempt any **two** of the following :- 20
- (a) Briefly explain the subject matter of environmental economics.
 - (b) Explain the following.
 - (i) Clean Development Mechanism.
 - (ii) Eco label
 - (c) Explain the concept of Sustainable development.
2. Attempt any **two** of the following :- 20
- (a) What do you mean by Market failure and externalities?
 - (b) Critically examine Coase's Theorem.
 - (c) Write short notes on -
 - (i) Contingent Valuation Method.
 - (ii) Hedonic Pricing
3. Attempt any **two** of the following :- 20
- (a) What are the causes of Environmental Degradation?
 - (b) Mention any two of the environmental Protection measure's adopted.
 - (c) Write briefly on pollution expenditure according.
4. Attempt any **two** of the following :- 20
- (a) Outline the instruments for pollution abatement.
 - (b) What are the important features of India's Environment Policy?
 - (c) Describe the contents of Environment Status Report by local Governments.
5. Attempt any **two** of the following :- 20
- (a) How far is Poverty responsible for environmental degradation?
 - (b) To what extent has environment degradation affected on health of the Population?
 - (c) What are the MDG's? Are these goals attainable?

6. Attempt any **two** of the following :- 20

- (a) Briefly examine the international environment agreements.
- (b) Explain the detail the problem of energy security.
- (c) What is Carbon trading? Explain -

7. Write short notes on **any two** of the following :- 20

- (a) Trade and environment.
 - (b) Industry Report on Sustainability.
 - (c) Travel Cost Valuation Technique
 - (d) Green Indicators
-

(मराठी रूपांतर)

(वेळ: 2½ तास)

[एकूण गुण: ८०]

- सूचना :- (१) कोणतेही चार प्रश्न सोडवा.
- (२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
- (३) दूर व मुक्त अध्ययन संस्थेच्या विद्यार्थ्यांनी कोणतेही पाच प्रश्न १०० गुणांसाठी तीन तासात सोडवावेत.
१. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
- (अ) पर्यावरण अर्थशास्त्र या विषयाची व्याप्ती थोडक्यात स्पष्ट करा.
- (ब) स्पष्ट करा –
- (१) स्वच्छ विकास यंत्रणा
- (२) इको लेबल
- (क) शाश्वत विकासाची संकल्पना स्पष्ट करा.
२. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
- (अ) बाजारपेठेचे अपयश व बाह्य सामाजिक खर्च म्हणजे काय?
- (ब) कोसच्या सिद्धांताचे टिकात्मक परीक्षण करा.
- (क) टिपा लिहा -
- (१) तात्पुरती मुल्यांकन पध्दती
- (२) हेडॉनिक किंमत
३. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
- (अ) पर्यावरण –हासांची कारणे कोणती आहेत?
- (ब) पर्यावरणीय संरक्षणाचे कोणतेही दोन स्वीकारलेले उपाय नमूद करा.
- (क) प्रदूषण खर्चाचे मोजमाप यावर थोडक्यात लिहा.
४. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
- (अ) प्रदूषण नियंत्रणाच्या विविध साधनांची माहिती द्या.
- (ब) भारताच्या पर्यावरणविषयक धोरणाची महत्त्वाची वैशिष्ट्ये कोणती?
- (क) स्थानिक सरकारच्या पर्यावरण स्थितीच्या अहवालाचा आशय स्पष्ट करा.
५. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
- (अ) पर्यावरण –हास हा दारिद्र्यासाठी कितपत कारणीभूत आहे?
- (ब) पर्यावरण –हास लोकांच्या आरोग्यावर कितपत परिणाम करतो?
- (क) सहस्रकाळासाठी विकासाची उद्दिष्टे कोणती? हि उद्दिष्टे साध्य होऊ शकतात का?

६. खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०

- (अ) आंतरराष्ट्रीय पर्यावरणीय कराराचे थोडक्यात परीक्षण करा.
- (ब) इंधन सुरक्षिततेच्या समस्येवर तपशीलवार वर्णन करा.
- (क) कार्बन ट्रेडिंग म्हणजे काय? ते स्पष्ट करा.

७. खालीलपैकी कोणत्याही दोन टिपा लिहा. २०

- (अ) व्यापार व पर्यावरण
- (ब) शाश्वत औद्योगिक अहवाल
- (क) वाहतूक खर्च मूल्यमापनाचे तंत्र
- (ड) हरीत निर्देशके
